

Tutkimuksen merkitystä ei pidä yliarvioida

Taina Kinnunen

Psykologian opiskelija Risto Selin kirjoitti arvion (*Tieteessä tapahtuu 1/2002*) väitöskirjastani *Pyhät bodarit - yhteisöllisyys ja onni täydellisessä ruumiissa (Gaudeamus 2001)*. Kommentoin kahta virkettä.

Selin mainitsee, että kirjassani on luettelo amerikkalaisten haastateltavieni nimistä ja kirjoittaa: "Joistakin on ehkä kiva nähdä keitä alan julkimoita kirjaa varten on haastateltu, mutta mitä muuta ne oikeastaan palvelevat kuin "sisäpiirin" name droppingia? "

Vastaukseni on: ei mitään muuta. Vastakysymykseni on: entä sitten? Tarkoittaako Selin että keinot, jotka mahdollisesti lisäävät tutkimuksen kiinnostavuutta "sisäpiiriläisten" ja ehkä myös "ulkopiiriläisten" keskuudessa, ovat arveluttavia? Vai sitä, että name dropping on paha silloin kun haastateltaviin kuuluu julkimoita, että "Kyösti Kemppaisen" tai "Tiina Savolaisen" vilauttaminen on hyväksyttävämpää kuin "Joe Goldin" tai "Renny Harlinin"?

Selin kirjoittaa edelleen: "Toivottavasti tutkittavat tietävät, että heidän henkilöillisyytensä on paljastettu."

Kyllä tietävät. Ani harva tutkija rikkoo tutkimuseettisiä pelisääntöjä laittamalla haastateltavan nimen luetteloon ilman hänen lupaansa. Selin ei ilmeisesti myöskään kykene kuvittelemaan tilannetta, jossa haastateltavat mielihyvin esiintyvät omilla nimillään. Etenkin silloin kun tutkija kuitenkin kirjoitustyyllillisin keinoin suojaa heidän henkilöillisyytensä ns. arkojen asioiden käsittely-yhteyksissä. Nimen esiintyminen vähintään lähdeluettelossa voi joskus olla jopa haastateltavan toive!

Yleensä haastateltavien henkilöllisyys suojataan. Tutkijan ei pidä aliarvioida tutkimuksensa mahdollisia seurauksia haastateltaville. Toisaalta oman tutkimuksen merkitystä ei pidä myöskään yliarvioida. Esimerkiksi omista haastateltavistani suuri osa oli henkilöitä, joille julkisuus oli osa arkista työtä. (Luultavasti tämän vuoksi myös monet suomalaiset haastateltavani antoivat luvan "paljastaa" henkilöillisyytensä). Tutkimustani vähättelemtä minun on kuitenkin huvittuneena esitettävä epäilykseni, että amerikkalaisia haastateltaviani tuskin voisi vähempää kiinnostaa, onko heidän nimensä mainittu suomenkielisen väitöskirjan nimiluettelossa. Etenkin kun he ovat antaneet siihen luvan.

Selinin kirjoituksen taustalla voi vaikuttaa tietty ero suomalaisen ja amerikkalaisen kulttuurin välillä. "Ei saa näkyä eikä kuulua, ainakaan omalla nimellä" - asenne on ehkä tyypillisempi suomalainen kuin amerikkalainen piirre. Toisaalta hänen kirjoituksestaan saa käsityksen, että kulttuurintutkimuksessa olisi kyse jostain salamyhkäisestä puuhasta, joka on hyvä piilottaa sekä tutkittavilta että laajalta yleisöltä.

Kirjoittaja on tutkija ja vapaa kirjoittaja.
taina.kinnunen@kaleva.suomi.net

